

לילה כיום יאיר- מחשבות על אדר א'

אביעד בזק

"רבי שמעון בן פזי רמי, כתיב: "ויעש את שני המאורות הגדולים" וכתוב: "את המאור הגדול ואת המאור הקטן". אמרה ירח לפני הקב"ה: רבש"ע אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד? אמר לה: לכי ומעטי את עצמך. " (ר"ה, כג:)

עם ישראל משול ללבנה, אותה אחת שמעצמה אין לה כלום וכל אורה קיים בזכות המאור הגדול, המאיר ומשתקף דרכה. וכך, מורה היא לנו דרך בחשכת המציאות המשולה ללילה.

אך מסוללם של השניים איננו זהה, ישנו פער אליו אנו נדרשים להפנות מבטנו מדי כמה שנים. מדי שלוש שנים אנו מוצאים את עצמנו בחודש ללא שם, במין מרחב זמן שנפער לו על מנת לפייס בין השמש ובין הירח, בין הספירה היהודית ובין ממלכת הטבע, בינינו ובין העולם הכללי. מבקשים לתת ריצה קטנה קדימה, לצמצם פערים ולנוע על אותו הציר.

אני מרגיש בחיי כי הנקודה המרכזית בעמידה מול הקב"ה, הינה נקודה המבקשת ממני לא לתור אחר עיני המתרוצצות. לדעת לעצור, ולא להיסחף. לא להאמין לעולם כמות שהוא ולזהות את שמאחוריו נחבא ומאיר דרכו, עד מקום בו אזהה כי הוא מעצמו אין לו כלום. כל כולו הינו לבוש להתרחשות פנימית יותר, דקה ועדינה. להפנות מבט זה כלפי האדם שמולי וכלפי המציאות העוטפת אותי. זו עמדתה של הלבנה. ואז מגיעים להם ימי פורים, ימים של חזרה וזיכרון באותה ממלכה בה אין גילוי. נזכרים בימים בהם הייתה לה הסתרה קשה, הסתרה שהיא בעצמה נסתרת ונראה כי למציאות יש רגליים עצמאיות, ודווקא שם דורשים חז"ל- "הדור קיבלוה בימי אחשוורוש"- והפעם מרצון. דווקא במקום בו השמש פסקה מלהאיר, במציאות בה גם למעלה נגזרה עלינו כליה ומצאנו את עצמנו לבד, דווקא משם זכינו להארה שכמוה לא הייתה.

אנו חיים בהסתרה. התקווה והאמונה המבקשות לפעמים להיות לידיעה הן מנת חלקם של בני העולם הזה. איננו מצליחים להבין את רצונו אך מאמינים בני מאמינים אנו. כך נגזר עלינו. כל שנתר לנו הוא להיות ללבנה, לקלף קליפה ועוד קליפה, להטות אוזן, לצעוד צעד נוסף ולהתפלל כי לא נעשה לנו מסכה מכל אשר השגנו עד כה. אך פורים מבקש לאתגר את מציאותנו, להשיל את דעתנו ולגלות כי גם שם, בשיא החומריות ממש יש סיכוי להתגלות, כזאת שגבוהה יותר מכל האורות הגבוהים אותם השגנו בעמל ויזע. פורים קורא לנו להאמין בגוף, במציאות כמות שהיא ללא שאר הרוח והדעת, לתת אמון בשמש בזמן ובעולם. אחת לכמה שנים הלבנה מצמצמת פערים ולומדת כי קצבה שלה אין בו מספיק. ישנו עולם, ישנה מציאות שצריך לצעוד איתה יד ביד. אז דווקא בשנים אלה באדר אנו מבקשים זמן לעיכול.

בכל שנה בבית הכנסת כאשר החזן מכריז על ר"ח אדר, אני מתמלא התרגשות. החוויות החזקות של פורים מציפות אותי ומפיחות בי תקוה שאין ביכולתי להבין את פשרה. מה יש שם? כולם שיכורים? כולם מקיאים, חצי מעולפים, אף אחד לא הגיוני ולמחרת כולם שבים למסלולם המסודר והתקני. אז מה יש שם?

נראה לי שיש משהו בוותור על ההבנה, השכל וההבחנה בין טוב לרע שמשאיר אותנו אך ורק עם הגוף. אנו מוותרים על הראש וכל שנשאר הוא הגילוי התחתון. המציאות כמות שהיא. פורים הינו החג שבו התחתונים יכולים לגלות לנו כי יש בהם משהו גדול. הם יכולים להיות גם שמש ולא רק לבנה. יש ביכולתם להאיר. אפילו בהסתרה שבתוך ההסתרה.

דווקא אדר א', הקטן מבין האחים, זה שמקבל את מקומו אחת לכמה שנים מזכיר לנו כי יש שמש ועלינו לצעוד איתה. נכון, לא כל יום פורים, בשנתיים הבאות לא נתקן את ספירתנו ונייצר חודשים של 31 ימים, אנו נמשיך לספור ולשאת עינינו אל אותה לבנה, ללכת לאור קצבה. נכון, אמנם עדיין לא יוכלו לשמש שתי מלכים בכתר אחד, אך אנו נזכרים לרגע, כי אל לנו להתאהב בהסתרה, כי לא לעולם לילה, יום יבוא "והיה אור הלבנה כאור החמה".

עד לילה כיום יאיר...